

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/61/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219010912
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1219010912.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a sudcov JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Danice Veselovskej, v trestnej veci obžalovaného G. G., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 05. marca 2020 č. k. 4T/109/2019-152, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20. októbra 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku sa vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/109/2019 z 05.03.2020 bol obžalovaný G. G. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, na skutkovom základe, že

dňa 13. 01. 2019 v čase asi o 20.00 h v Bratislave na Líščích Nivách 8 pri zadnom vchode do bytového domu fyzicky napadol poškodeného G. E. tým spôsobom, že pristúpil k nemu a udrel ho päťou do zadnej časti hlavy, na čo poškodený spadol na zem, pričom ho ešte niekoľkokrát udrel do celého tela, čím poškodenému G. E. podľa odborného vyjadrenia znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia G.. G. W., PhD. spôsobil narazenie hlavy, narazenie ľavej polovice hrudníka a narazenie ľavého ramena s jeho sublúxiou (čiastočným vykĺbením) s minimálnou dobou liečenia 6 až 8 týždňov,

Za to mu bol podľa § 156 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, ktorý mu bol postupom podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona podmienene odložený na skúšobnú dobu s probačným dohľad nad jeho správaním v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona sa obžalovanému ukladá povinnosť nepriblížiť sa k poškodenému G. E., nar. XX. XX. XXXX v R., trvale bytom R. XX, R. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jeho obydľia alebo v určenom mieste kde sa poškodený zdrúže, alebo ktoré navštevuje.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. f/ Trestného zákona bola obžalovanému uložená povinnosť písomne sa ospravedlniť poškodenému G. E., nar. XX. XX. XXXX v R..

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. so sídlom Panónska cesta 2, 851 04, Bratislava, B.: XX XXX XXX spôsobenú škodu vo výške 248, 28 eur (slovom: dvestoštyridsaťosem eur a dvadsaťosem euro centov).

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote v zmysle § 309 ods. 1 Trestného poriadku podal dňa 19.03.2020 obžalovaný odvolanie, ktoré v jeho mene odôvodnil obhajca a dôvody doručil súdu dňa 26.06.2020.

V písomných dôvodoch obhajca uviedol: „ Som toho názoru, že súd prvého stupňa pri vydaní napadnutého rozsudku nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, a dospel k nesprávnemu právnomu záveru o následku - ťažkom zranení poškodeného. Poškodený v dôsledku vzťahu s exmanželkou obžalovaného, z ktorou má obžalovaný komplikovaný vzťah (obojsstranne podávané trestné oznámenia, za účelom boja o úpravu vzťahu k ich maloletému dieťaťu) môže byť zaujatým na strane exmanželky obžalovaného „proti obžalovanému“. Túto okolnosť súd nebral do úvahy pri hodnotení výpovede poškodeného a to najmä z prihliadnutím na okolnosť, že jeho zranenie (subluxácia ramena - čiastočné vyklbenie) je bez akejkoľvek objektivizácie v zdravotnej dokumentácii. Čiastočné vyklbenie ramena, ktoré udáva poškodený, nebolo objektivizované žiadnym vyšetrením, pri RTG snímku rameno nevykazovalo známky vyklbenia ani žiadneho iného zranenia. V tomto prípade nie je možné bezpečne vylúčiť preceňovanie zranenia poškodeným, vzniknuté pri páde a umelé predlžovanie práceneschopnosti poškodeného, ktorá je v danom prípade daná výlučne jeho subjektívnym pocitom. Súčasne v druhom rade poukazujem na dĺžku PN poškodeného, ustálenú znalcom pri tomto zranení, v dĺžke 6-8 týždňov, kedy je potrebné v záujme zásady „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ prihliadať na dolnú hranicu stanovenej PN, ktorá je hraničnou (42 dní), pri určení charakteru poškodenia zdravia poškodeného. Som toho názoru, že Okresný súd v týchto svojich hodnotiacich úvahách sa nedostatočne riadil ust. § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Dospel k nesprávnemu záveru o následku konania obžalovaného - ťažkej ujme na zdraví poškodeného, kedy následok by bolo možné hodnotiť ako ľahkú ujmu a konanie obžalovaného kvalifikovať podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadam, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b/ , písm. d/ Trestného poriadku zrušil.“

Krajský súd v Bratislave v intenciách § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadnuc pritom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pričom zistil, že okresný súd vo veci rozhodol po tom ako sa dopustil podstatnej chyby konania, ktorá napadnutým výrokom rozsudku predchádzala, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby (§ 321 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku). Uvedené zistenie je dôvodom toho, že odvolací súd o odvolaní obžalovaného rozhodol na neverejnom zasadnutí, pretože chyby nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí (§ 326 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku).

Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného poriadku nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona (1) Kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 c) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví.

Podľa § 284 ods. 2 Trestného poriadku Uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, ak obžalovaného na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornil skôr, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Ak o to obžalovaný alebo jeho obhajca požiadajú, treba mu poskytnúť znova lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť najmenej o päť pracovných dní.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby, ...

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec spravidla súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd - veta prvá. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Okresný súd sa dôsledne neriadil vyššie citovanými ustanoveniami.

Právo obžalovaného na spravodlivý, zákonný súdny proces, stíhanie len zo zákonných dôvodov, je najdôležitejšou zásadou trestného konania upravenou v novom Trestnom poriadku.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil nasledovné skutočnosti: Okresnou prokuratúrou Bratislava II pod č. k. 3Pv 160/19/1102-11 dňa 23.10.2019 bola na obžalovaného G. G. podaná obžaloba pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona.

Dokazovanie bolo v konaní pred súdom vykonané na hlavnom pojednávaní dňa 30.01.2020 (čl. 130) výsluchom obžalovaného G. G., poškodeného - svedka G. E., znalca doc. G. G. W., D., MHA a pojednávanie bolo odročené na 05.03.2020 s tým, že bude vypočutá G. U. G..

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 05.03.2020 súd vypočul svedkyňu G. U. G., boli prečítané listinné dôkazy a súd vyhlásil dokazovanie za skončené a rozhodol napadnutým rozsudkom.

Až do okamihu prednesu záverečných rečí sa viedlo konanie na podklade podanej obžaloby, tj. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona.

V rámci prednesu záverečnej reči prokurátorka okresnej prokurátorky uviedla: „Navrhujem obžalovaného uznať vinným a prípadne prekvalifikovať skutok podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona a uložiť podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom spolu so zákazom priblíženia k poškodenému, povinnosť ospravedlniť sa poškodenému a zaviazat' ho k náhrade škody Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s. vo výške 248,28 € a vo zvyšných nárokoch odkázat' poškodeného na civilné konanie.“, ku ktorému návrhu sa pripojil aj splnomocnenec poškodeného.

Obhajca obžalovaného v navodenej situácii predniesol: „Obsah záverečnej reči obhajcu: poukazujem na výpoveď obžalovaného, ktorý uviedol skutok tak ako sa stal, nie je si vedomý zranení, ktoré mali byť spôsobené a sú v lekárskom posudku. Poukazujem na to, že odborné vyjadrenie by malo byť posudzované v prospech môjho klienta pokiaľ ide o dĺžku PN kde je 6-8 týždňov. Ďalej chcem poukázať na to, že zranenia poškodeného nie sú objektivizované, zároveň mám za to, že poškodený je na strane svedkyne a to najmä z dôvodu pretrvávajúcich sporov medzi svedkyňou a obžalovaným.“

Teda prokurátor navrhol súdu prekvalifikovať skutok pôvodne v obžalobe kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona na prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, tj. na kvalifikovanú skutkovú podstatu, pričom kvalifikačným znakom je aj spáchanie trestného činu, ktorým je spôsobená ťažká ujma na zdraví. Súd prvého stupňa však na tento návrh prokurátora nereagoval postupom podľa § 284 ods. 2 Trestného poriadku z pohľadu prokurátorom ponúkanej možnosti prísnejšieho posúdenia skutku a vo veci vyhlásil rozsudok v právnej kvalifikácii ako navrhoval prokurátor bez toho, že by zo strany súdu prvého stupňa došlo k upozorneniu na možnosť prísnejšieho posudzovania skutku oproti tomu ako bolo prokurátorom ustálené v obžalobe. Znenie ustanovenia § 284 ods. 2 Trestného poriadku garantuje obžalovanému, že nebude odsúdený za skutok v prísnejšej právnej kvalifikácii, ako ho kvalifikovala obžaloba dovedty, kým súd, ktorý meritórne o obžalobe rozhoduje, na takúto možnosť obžalovaného neupozorní.

Totíž upozornenie na možnosť prísnejšej právnej kvalifikácie treba urobiť ešte skôr, než sa dokazovanie vyhlási za skončené, pričom upozornenie musí byť zapísané v zápisnici s presnou citáciou zákonného pomenovania trestného činu a jeho paragrafového označenia s uvedením všetkých zákonných znakov, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu, ktorý konkrétny postup súdu v danej veci absentuje.

Zákon súdu priznáva možnosť, na základe výsledkov dokazovania na hlavnom pojednávaní, odchyliť sa od právnej kvalifikácii uvádzanej v obžalobe jak v prospech obžalovaného tak aj v jeho neprospech, za predpokladu zachovania totožnosti skutku. Prísnejšie právne posúdenie skutku oproti posúdeniu v obžalobe vždy znamená nepriaznivejšie dôsledky pre obžalovaného a preto v záujme zachovania práva na obhajobu zákon vyžaduje, aby bol obžalovaný upozornený na možnosť prísnejšieho posúdenia skutku súdom.

Odvolací súd zdôrazňuje, že k upozorneniu, že súd hodlá skutok ďalej posúdiť prísnejšie, tento musí upozornenie urobiť výslovným poukazom na konkrétne prísnejšie ustanovenia zákona, čo je nutné zaznamenať do zápisnice o hlavnom pojednávaní a k upozorneniu musí dôjsť vždy pred vyhlásením rozsudku.

V konaní pred súdom môže účinne upozorniť na prísnejšiu právnu kvalifikáciu jedine predseda senátu/samosudca, pričom takéto upozornenie nemôže byť nahradené len konštatovaním určitých okolností a už vôbec nie len ako návrh prednesený prokurátorom v rámci prednesu záverečnej reči.

V preskúmvanej veci, právo na obhajobu obžalovaného G. Mareka bolo porušené tým, že bol vystavený prekvapivému a neočakávanému rozhodnutiu, pretože v skutočnosti nebol súdom upozornený, že aj súd hodlá skutok posúdiť prísnejšie a uvedené mu bolo „oznámené“ až vyhlásením rozsudku, ktorým bol uznaný vinným za skutok, ktorý súd prísnejšie právne posúdil oproti podanej obžalobe.

Vyššie rozvedené identifikované porušenie zákona zo strany súdu prvého stupňa bude nutné napraviť a teda po tom ako prvostupňový súd, na pokyn odvolacieho súdu, dôsledne naplní ustanovenie § 284 ods. 2 Trestného poriadku a v prípade, že na podklade uvedeného vyvstane potreba (aj na základe požiadavky niektorej z procesných strán) doplniť dokazovanie vykonaním napr. ďalšieho navrhnutého dôkazu, ukončí dokazovanie a opätovne dá procesným stranám priestor na prednes záverečných rečí, pretože právo uplatniť obhajobu v prípade upozornenia na možnosť prísnejšieho právneho posúdenia by, bez zachovania uvedeného postupu, bolo celkom bezobsažné (R 44/2007).

Až potom bude možné všetky vykonané dôkazy vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku a rozhodnúť v súlade so stavom veci a zákonom.

Podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Vzhľadom na zistené pochybenia súdu prvého stupňa krajský súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.